Day-7 – Session-II – Set-N - Sanskrit

1. వ్యక్తి ఏ పనిలోనైనా, వృత్తిలోనైనా రాణించాలంటే కావలసినవి.

    1. అభిరుచి మరియు వైఖరి
    2. సహజ సామర్థ్యం మరియు అభిరుచి
    3. వైఖరి మరియు సృజనాత్మకత
    4. అభ్యసనం మరియు పరిపక్వత

    यः कोऽपि यस्मिन् कस्मिन् कार्ये यस्यां कस्यां वृत्यां वा नैपुण्यं साधनीयं चेत् आवश्यकानि

    1. **अभिरुचिः, वैखरी च**
    2. **सहजसामर्थ्यम् अभिरुचिः च**
    3. **वैखरी सर्जनात्मकता च**
    4. **अभ्यसनं, परिपक्वता च**

2. నాలుగు సంవత్సరాల పిల్లవాడు ఇంగ్లీష్ రైమ్స్ చెప్పేటప్పుడు ఉపయోగించే స్మృతి

    1. బట్టీ స్మృతి
    2. సంవేదన స్మృతి
    3. తార్కిక స్మృతి
    4. క్రియాత్మక స్మృతి

    चतुर्वर्षीयः बालः आंग्लपद्यकथने उपयुज्यमाना स्मृतिः

    1. **कण्ठस्थीकरणस्मृतिः**
    2. **संवेदनास्मृतिः**
    3. **तार्किकस्मृतिः**
    4. **क्रियात्मकस्मृतिः**

3. ప్రకల్పన - నిగమాత్మక వివేచనం ఏర్పడే పియాజె సంజ్ఞానాత్మక దశ

1. పూర్వ ప్రచాలక దశ
2. అమూర్త ప్రచాలక దశ
3. ఇంద్రియ చాలక దశ
4. మూర్త ప్రచాలక దశ

प्रकल्पन - निगमात्मकविवेचनोद्भूता पियाजे संज्ञानात्मका दशा

1. **पूर्वप्रचालकदशा**
2. **अमूर्तप्रचालकदशा**
3. **इंद्रियप्रचालकदशा**
4. **मूर्तप्रचालकदशा**

4. సమ్మిళిత విద్య యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం ~~ఈ~~ రకానికి చెందిన పిల్లల వైవిధ్య అవసరాలను తీర్చడం

1. అందరి అభ్యాసకుల అవసరాలు
2. ప్రత్యేక అవసరాలుగల పిల్లల అవసరాలు
3. అభ్యసన వైకల్యాలు గల పిల్లల అవసరాలు
4. సాధారణ అభ్యాసకుల అవసరాలు

सम्मिलितविद्यायाः मुख्योद्देश्यम् एतादृशानां बालानां वैविध्यावसराणां प्रदानम्

1. **सर्वेषाम् अभ्यासकानाम् अवसराणाम्**
2. **प्रत्येकावसरसहितानां बालानाम् अवसराणाम्**
3. **अभ्यसनवैकल्यसहितानां बालानाम् अवसराणाम्**
4. **साधारणाभ्यासकानाम् अवसराणाम्**

5. “చౌరవ vs అపరాధం” అనే మనో సాంఘిక క్లిష్ట పరిస్థితిని ఎదుర్కొనే పిల్లల వయస్సు

1. పుట్టినప్పటి నుండి $1\frac{1}{2}$ సంవత్సరం వరకు
2. $1\frac{1}{2}$ సంవత్సరాల నుండి 3 సంవత్సరాల వరకు
3. 6 సంవత్సరాల నుండి 12 సంవత్సరాల వరకు
4. 3 సంవత్సరాల నుండి 6 సంవత్సరాల వరకు

‘विगाहकम् vs अपराधः’ इति मानसिकसांघिकक्लिष्टस्थितिम् अनुभूयमानबालानां वयः

1. **जन्मतः आदि** $1\frac{1}{2}$ **वर्षपर्यन्तम्**
2. $1\frac{1}{2}$ **वर्षतः** 3 **वर्षपर्यन्तम्**
3. 6 **वर्षतः** 12 **वर्षपर्यन्तम्**
4. 3 **वर्षतः** 6 **वर्षपर्यन्तम्**

6. టైపు నేర్చుకోవడంలో ఇమిడి ఉన్న అభ్యసన సూత్రం

1. అభ్యాస నియమం
2. ఫలిత నియమం
3. విరమణ నియమం
4. సంసిద్ధతా నియమం

टङ्कणाभ्यसने स्थिताभ्यसनसूत्रम्

1. **अभ्यासनियमः**
2. **फलितनियमः**
3. **विरमणनियमः**
4. **संसिद्धतानियमः**

7. మూల్యాంకనం యొక్క పరిపాలనా పరమైన ప్రయోజనం

1. జవాబుదారీతనం
2. విద్యాప్రణాళికా నిర్మాణం
3. సామాజిక ప్రయోజనం
4. బోధనను మెరుగుపరచుకోవడం

मूल्याङ्कनस्य परिपालनापरं प्रयोजनम्

1. **उत्तरदायित्वम्**
2. **विद्याप्रणालिकानिर्माणम्**
3. **सामाजिकप्रयोजनम्**
4. **बोधनावर्धनम्**

8. పరీక్షలలో ఫెయిల్ అయిన విద్యార్థి తాను పాస్ అయినా పెద్ద ప్రయోజనం లేదని తనను తాను సమర్థించుకోవడం అనేది

1. ప్రక్షేపణం
2. హేతుకీకరణం
3. పరిహారం
4. విస్తాపనం

परीक्षासु अनुत्तीर्णः छात्रः स्वकीयस्य उत्तीर्णतायाः प्रयोजनं नास्तीति आत्मानं समर्थयति चेत् तत्

1. **प्रक्षेपणम्**
2. **हेतुकीकरणम्**
3. **परिहारः**
4. **विस्तापनम्**

9. ఒక వ్యక్తి తన సమస్యకు తానే పరిష్కారం కనుగొనేలా చేసే మంత్రణం

1. నిర్దేశక మంత్రణం
2. అనిర్దేశక మంత్రణం
3. శ్రేష్ఠగ్రహణ మంత్రణం
4. ప్రత్యేక మంత్రణం

एकः जनः स्वसमस्यायाः स्वयमेव परिष्कारज्ञापनमन्त्रणम्

1. **निर्देशकमन्त्रणम्**
2. **अनिर्देशमन्त्रणम्**
3. **श्रेष्ठग्रहणमन्त्रणम्**
4. **प्रत्येकमन्त्रणम्**

10. ఒక విద్యార్థి తను ఆంగ్లం మాట్లాడితే తమ గ్రామంలో గుర్తింపు లభిస్తుందని ఆంగ్లం నేర్చుకుని గుర్తింపు పొందాడు. ఇక్కడ తీరిన అవసరం

1. ప్రాథమిక అవసరం
2. శారీరక అవసరం
3. గౌణ అవసరం
4. ఆర్థిక అవసరం

एकः छात्रः आंग्लभाषणेन स्वग्रामे गौरवं लभिष्यति इति आग्लभाषामधीत्य गौरवं प्राप्तवान् । अत्राधिगतावसरः

1. **प्राथमिकावसरः**
2. **शारीरिकावसरः**
3. **गौणावसरः**
4. **आर्थिकावसरः**

11. కొత్త ప్రదేశంలో దారి తప్పిపోయిన ఒక వ్యక్తి అనుభవించిన భయాందోళనలనుగురించి తెలుసుకోవడానికి అనువైన పద్ధతి

1. పరిశీలనా పద్ధతి
2. వ్యక్తి అధ్యయన పద్ధతి
3. ప్రయోగ పద్ధతి
4. అంతఃపరిశీలనా పద్ధతి

नूतनप्रदेशे विस्मृतमार्गः जनः कीदृशानि भयान्दोलनानि अनुभूतानि इति ज्ञातुं, योग्या पद्धतिः

1. **परिशीलनापद्धतिः**
2. **व्यक्ति अध्ययनापद्धतिः**
3. **प्रयोग पद्धतिः**
4. **अंतः परिशीलनापद्धतिः**

12. సైకిలు తొక్కడం వచ్చిన అబ్బాయి మోటార్‌బైక్ నేర్చుకోవాలనుకున్నప్పుడు జరిగే అభ్యసన బదలాయింపు

1. వ్యతిరేక బదలాయింపు
2. అనుకూల బదలాయింపు
3. శూన్య బదలాయింపు
4. ద్వి పార్శ్వ బదలాయింపు

द्विचक्रिकाचालकः बालकः मोटारद्विचक्रिकावाहनचालनम् अध्येतुमिच्छति चेत् तदानीं प्रचाल्यमानम् अभ्यसनपरिवर्तनम्

1. **व्यतिरेकपरिवर्तनम्**
2. **अनुकूलपरिवर्तनम्**
3. **शून्यपरिवर्तनम्**
4. **पार्श्वद्वयपरिवर्तनम्**

13. అభిరుచులకు సంబంధించి అసత్య ప్రవచనం

1. అభిరుచులు పుట్టుకతోనే రావు
2. అభిరుచులు అభ్యసనం, అనుభవాల ద్వారా ఏర్పడతాయి
3. అభిరుచులు పిల్లలందరిలో ఒకేలా ఉంటాయి
4. అభిరుచుల వికాసం పిల్లల సహజ సామర్థ్యాలు, ప్రజ్ఞ, అవకాశాలనుబట్టి ఉంటుంది.

अभिरुचीनां सम्बद्धम् असत्यप्रवचनम्

1. **अभिरुचयः जन्मतः एव न भवन्ति ।**
2. **अभिरुचयः अभ्यसनेन अनुभवेन च भवन्ति ।**
3. **अभिरुचयः सर्वेषु बालेषु समानाः भवन्ति ।**
4. **अभिरुचीनां विकासः बालानां सहजसामर्थ्य - प्रज्ञा - अवकाशेभ्यः भवति ।**

14. 10వ తరగతి వరకు హిందీ చదివిన విద్యార్థి ఇంటర్‌లో సంస్కృతం పరీక్షలో సంస్కృత పదాలకు బదులుగా హిందీ పదాలు రాశాడు - దీనికి కారణం

1. దమనం
2. తిరోగమన అవరోధం
3. అనుపయోగం వల్ల స్మృతిక్షయం
4. పురోగమన అవరోధం

दशमी कक्ष्यापर्यन्तं हिन्दीभाषाभ्यासी छात्रः इन्टर् मध्ये संस्कृतपरीक्षायां संस्कृतपदानां स्थाने हिन्दीपदानि लिखितवान् । अस्य कारणम्

1. **दमनम्**
2. **तिरोगमन अवरोधः**
3. **अनुपयोगात् स्मृतिक्षयः**
4. **पुरोगमनावरोधः**

15. వార్షిక ప్రణాళికను తయారుచేసుకోవడంలోని ముఖ్య లక్ష్యం

1. పాఠ్య ప్రణాళికను నిర్దేశించిన సమయంలో పూర్తిచేయడం
2. పాఠ్యాంశాలకు అనుగుణంగా బోధనోపకరణాలను తయారు చేసుకోవడం
3. పాఠ్యాంశాలకు అనుగుణంగా బోధనోపకరణాలను ఉపయోగించడం
4. ఒక పీరియడ్‌లో ఏమి బోధించాలో నిర్ణయించుకోవడం

वार्षिक प्रणालिकायाः सन्नद्धीकरणे मुख्यं लक्ष्यम्

1. **पाठ्यप्रणालिकां निर्दिष्टसमये सिद्धताकरणम्**
2. **पाठ्यांशानुगुणतया बोधनोपकरणानां सिद्धताकरणम्**
3. **पाठ्यांशानुगुणतया बोधनोपकरणानामुपयोगः**
4. **एकस्मिन् अन्तरे किं बोधनीयमिति निर्देशकरणम्**

16. వ్యక్తి మూర్తిమత్వంపై జనన పూర్వ మరియు జననాంతర పరిసర కారకంగా పనిచేసేది

1. ఇరుగు పొరుగువారు
2. తల్లిదండ్రుల వైఖరి
3. గృహవాతావరణం
4. ప్రసార మాధ్యమాలు

एतत् जनस्य मूर्तिमत्त्वे जननपूर्व, जननान्तरपरिसर कारकतया उपकरोति

1. **पार्श्वगृहजनाः**
2. **मातापितृवैखरी**
3. **गृहवातावरणम्**
4. **प्रसारमाध्यमाः**

17. ఒక అమ్మాయి బీదవారికి సహాయం చేయడం చూసిన తల్లిదండ్రులు ఆ అమ్మాయిని మెచ్చుకున్నాడు. ఈ పునర్బలనం వలన బీదవారికి సహాయం చేయడం ఆ అమ్మాయికి అలవాటుగా మారింది. ఇక్కడ అభ్యసనం జరిగిన విధానం

1. శాస్త్రీయ నిబంధనం
2. పరిశీలనాభ్యసనం
3. అంతర్దృష్టి అభ్యసనం
4. కార్యసాధక నిబంధనం

एका बालिका निधनानां सहायं कृतवती । तत् दृष्ट्वा पितरौ प्रशंसितवन्तौ। एतेन पुनर्बलनेन निधनानां साहाय्याचरणं तस्याः प्रकृतिकृत्यमजायत । अत्र प्रचाल्यमानम् अभ्यसनविधानम्

1. **शास्त्रीयनिबन्धनम्**
2. **परिशीलनाभ्यसनम्**
3. **अन्तर्दृष्टि - अभ्यसनम्**
4. **कार्यसाधकनिबन्धनम्**

18. 'ఫాదర్ ఆఫ్ ఇంటిలిజెంట్ టెస్ట్' గా పిలవబడే ఫ్రెంచ్ మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త

1. విలియం స్టర్న్
2. సి. ఎమ్. బాటియా
3. ఆల్ఫ్రెడ్ బినే
4. ఎల్. ఎమ్. టర్మన్

''प्रज्ञापरीक्षायाः जनकः'' इति कीर्तितः फ्रेंच् मनोविज्ञानशास्त्रज्ञः

1. **विलियं स्टर्न्**
2. **सि.एम्. बाटिया**
3. **आल्फ्रेड् बिने**
4. **एल्.एम्.टर्मन्**

19. మైకెవర్ చెప్పినట్లు "ఈనాడు నేను ఈ స్థాయిలో ఉండటానికి కారణం రేపు నేను ఏ స్థాయిలో ఉండాలో నిన్ననే నేను ఆలోచించుకొని ఉండడమే'' అనేది. ఈ రకమైన ప్రేరణకు మంచి ఉదాహరణ

1. అంతర్గత ప్రేరణ
2. సాధనా ప్రేరణ
3. బహిర్గత ప్రేరణ
4. సామర్థ్య ప్రేరణ

मैकेवर महोदयः एवमकथयत् - ''अद्याहं अस्मिन् स्तरे भवामि चेत् तस्य कारणं श्वः अहं कस्मिन् स्तरे भविष्यामि इति पूर्वमेव चिन्तितकारणात् - एतत् कस्याः प्रेरणायाः उदाहरणम्

1. **अन्तर्गतप्रेरणा**
2. **साधनप्रेरणा**
3. **बहिर्गतप्रेरणा**
4. **सामर्थ्यप्रेरणा**

20. శిక్షణకాని, పరిసరాల ప్రభావం కానీ కాకుండా కేవలం సమయం, వయస్సుతోపాటు వచ్చే వికాసం

1. భాషావికాసం
2. నైతిక వికాసం
3. పరిపక్వత
4. సర్దుబాటు

शिक्षणां विना, परिसरप्रभावैः विना केवल समयेन वयसा आगतविकासः

1. **भाषाविकासः**
2. **नैतिकविकासः**
3. **परिपक्वता**
4. **क्लुप्तीकरणम्**

21. సహచర్య, సహకార అభ్యసనాలు

1. విద్యార్థి కేంద్రీకృతమైనవి
2. ఉపాధ్యాయ కేంద్రీకృతమైనవి
3. విషయ కేంద్రీకృతమైనవి
4. సామర్థ్య కేంద్రీకృతమైనవి

सहचर्य सहकाराभ्यसने

1. **विद्यार्थिकेन्द्रितम्**
2. **उपाध्यायकेन्द्रितम्**
3. **विषयकेन्द्रितम्**
4. **सामर्थ्यकेन्द्रितम्**

22. పరిశీలనాభ్యసనంలో అభ్యసనం జరిగే సోపానాల సరియైన క్రమం

1. పునర్బలనం, అవధానం, ధారణ, పునరుత్పాదనం
2. ధారణ, అవధానం, పునరుత్పాదనం, పునర్బలనం
3. అవధానం, పునరుత్పాదనం, ధారణ, పునర్బలనం
4. అవధానం, ధారణ, పునరుత్పాదనం, పునర్బలనం

परिशीलनाभ्यसने अभ्यसनसोपानानां क्रमः

1. **पुनर्बलनम्, अवधानं, धारणं, पुनरूत्पादनम्**
2. **धारणं, अवधानं, पुनरूत्पादनम्, पुनर्बलनम्**
3. **अवधानं, पुनरूत्पादनम्, धारणं, पुनर्बलनम्**
4. **अवधानं, धारणं, पुनरूत्पादनम्, पुनर्बलनम्,**

23. RTE చట్టం – 2009 ప్రకారం సరికాని ప్రవచనం

1. పిల్లల వయసుకు తగిన తరగతిలో ప్రవేశం కల్పించాలి
2. పిల్లలను శారీరకంగా, మానసికంగా హింసించరాదు
3. పిల్లలు ఒక తరగతికి నిర్దేశించిన సామర్థ్యాలు సాధించలేకపోతే మళ్ళీ అదే తరగతి కొనసాగించాలి
4. పిల్లల మాతృభాషలోనే విద్యాబోధన జరగాలి

आर.टि.इ. शासनम् – 2009 **अनुसारेण असत्यप्रवचनम्**

1. **बालानां वयसः अनुरूप कक्ष्यायां प्रवेशः भवेत्**
2. **बालानां शारीरिक मानसिकदण्डनं न कुर्यात्**
3. **बालाः एकस्याः कक्ष्यायाः निर्दिष्टसामर्थ्यान् नाधिगतवन्तश्चेत् तस्यां कक्ष्यायामेव पुनः भवेयुः**
4. **बालानां मातृभाषायामेव विद्याबोधनं भवेत्**

24. 'పూర్వ ముఠా దశ' గా పిలువబడే పిల్లల వికాసదశ

1. పూర్వ కౌమారదశ
2. పూర్వ బాల్యదశ
3. ఉత్తర బాల్యదశ
4. ఉత్తర కౌమారదశ

''पूर्वसमुदायदशा'' इति कीर्त्यमाना बालविकासदशा

1. **पूर्वकौमारदशा**
2. **पूर्वबाल्यदशा**
3. **उत्तरबाल्यदशा**
4. **उत्तरकौमारदशा**

25. కింది వానిలో ఒకటి, పాఠశాలలో విద్యార్థుల అభ్యసనను ప్రభావితం చేయదు

1. ఉపాధ్యాయుల సమయపాలన
2. పాఠ్యాంశ ప్రణాళిక
3. సహవిద్యార్థుల సాంఘికస్థాయి
4. విద్యార్థుల పట్ల ఉపాధ్యాయుని వైఖరి

अधस्तनेषु एकः, पाठशालासु अभ्यसनं न प्रभावयति

1. **उपाध्यायानां समयपालनम्**
2. **पाठ्यांशप्रणाली**
3. **सहविद्यार्थिनां सांघिकस्तरः**
4. **विद्यार्थिनामुपरि उपाध्यायस्य वैखरी**

26. పూర్వ సాంప్రదాయస్థాయి 2వ దశలో ఉన్న పిల్లల లక్షణం

1. బహుమానాలు పొందాలనే లక్ష్యంతో ప్రవర్తిస్తారు
2. పెద్దల నుండి శిక్షను తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారు
3. ఇతరుల సమ్మతికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనిస్తారు
4. సమాజం నుండి నిందను తప్పించుకోవడానికి సమాజ నియమాలను పాటిస్తారు

पूर्वसांप्रदायस्तरे द्वितीयदशायां स्थितानां बालानां लक्षणम्

1. **पुरस्कारग्रहणं लक्ष्यमिति प्रवर्तन्ते**
2. **ज्येष्ठेभ्यः दण्डनं दूरीकर्तुं प्रवर्तन्ते**
3. **इतरेषामङ्गीकाराय अधिकप्राधान्यं ददति**
4. **समाजनिन्दामपाकर्तुं समाजनियमान् पालयेयुः**

27. కింది వానిలో విభిన్నమైన దానిని గుర్తించండి

1. పునరభ్యసనం
2. దమనం
3. పునఃస్మరణ
4. గుర్తింపు

अधस्तनेषु विभिन्नं चिन्वन्तु

1. **पुनरभ्यसनम्**
2. **दमनम्**
3. **पुनस्स्मरणम्**
4. **लक्षीकरणम्**

28. పాఠశాలలో చేపట్టే కార్యక్రమాల రూపకల్పన, నిర్వహణలో ఉపాధ్యాయుల మరియు విద్యార్థుల అభిప్రాయాలకు విలువనిచ్చే పాఠశాల నిర్వహణ విధానం

1. ప్రజాస్వామిక - ప్రోత్సాహపూరిత
2. అప్రజాస్వామిక - నిరుత్సాహపూరిత
3. ప్రోత్సాహపూరిత - అప్రజాస్వామిక
4. నిరంకుశ - దండనాపూరిత

पाठशालाकार्यक्रमाणाम् आयोजने निर्वहणे उपाध्यायानां विद्यार्थिनां च अभिप्रायाणां स्वीकरणरूपपाठशालानिर्वहण विधानम्

1. **प्रजास्वामिक - प्रोत्साह पूर्ण**
2. **अप्रजास्वामिक - निरुत्साहपूर्ण**
3. **प्रोत्साहपूर्ण - अप्रजास्वामिक**
4. **निरङ्कुश - दण्डनापूर्ण**

29. విద్యార్థులలోని అంతర్బుద్ధి చింతన, అన్వేషణాభ్యసనం విద్యార్థి జ్ఞాన నిర్మాణానికి తోడ్పడతాయని తెలిపిన సిద్ధాంతం

1. బందూరా పరిశీలనాభ్యసనం
2. యత్నదోష అభ్యసనం
3. అంతర్‌దృష్టి అభ్యసనం
4. బ్రూనర్ బోధనా సిద్ధాంతం

विद्यार्थिषु विद्यमानान्तर्बुद्धिचिन्तनम्, अन्वेषणाभ्यसनञ्च विद्यार्थि ज्ञाननिर्माणाय सहकुर्वन्ति इति ज्ञापितसिद्धान्तः

1. **बन्दूरा परिशीलनाभ्यसनम्**
2. **यत्नदोषाभ्यसनम्**
3. **अन्तर्दृष्टि अभ्यसनम्**
4. **ब्रूनर् बोधनासिद्धान्तः**

30. కింది వానిలో స్మృతిని పెంపొందించేది

1. శబ్ద ప్రమాణం
2. స్మృతి విస్మృతి
3. భావాల సంసర్గం
4. కథనాలు

अधस्तनेषु स्मृतिवर्धकम्

1. **शब्दप्रमाणम्**
2. **स्मृति विस्तृतिः**
3. **भावसंसर्गः**
4. **कथनानि**

अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा 31, 32 प्रश्नानां समुचितानि समाधानानि चिन्वन्तु ।

रत्नैर्महार्घैः न तुतुषुर्न देवाः
न भेजिरे भीमविषेण भीतिम् ।
सुधां विना न प्रययुर्विरामं
न निश्चितार्थात् विरमन्ति धीराः ।।

31. देवाः कैः न तुष्टाः

1. अमृतभाण्डैः
2. महार्घैः रत्नैः
3. भीमविषेण
4. निश्चितार्थैः

32. देवाः किमर्थम् एतादृशं श्रमं प्राप्तवन्तः ।

1. अमृतोत्पादनाय
2. कीर्तिलाभाय
3. स्वपराक्रमप्रकटनाय
4. रत्नानां प्राप्त्यर्थम्

अधः दत्तं अनुच्छेदं पठित्वा 33, 34 प्रश्नानां समुचितानि समाधानानि चिन्वन्तु।

'गृहं जित्वा पुरं जयेत्'' - इति लोकोक्तिमनुसृत्य यदि वयं कुटृम्बनिर्वहणं सम्यक् कुर्मः, तर्हि सामाजिककार्याण्यापि विनाऽयासेन कर्तुं शक्नुमः । व्यक्तित्वविकासाय प्राथमिकं शिक्षणं वयं कुटुम्बात् एव प्राप्नुमः ।

33. ''गृहं जित्वा पुरं जयेत्'' अस्यायमर्थः भवति ।

1. ये कुटुम्बजीवने असफलाः भवन्ति ते सामाजिकजीवने सफलाः भवन्ति
2. ये कुटुम्बजीवने सफलाः भवन्ति ते सामाजिकजीवने असफलाः भवन्ति
3. ये कुटुम्बजीवने सफलाः भवन्ति ते सामाजिकजीवनेऽपि सफलाः भवन्ति
4. ये कुटुम्बजीवने असफलाः भवन्ति ते सामाजिकजीवने असफलाः भवन्ति

34. एतत् प्राप्तुं वयं प्राथमिकं शिक्षणं कुटुम्बात् प्राप्नुमः ।

1. व्यक्तित्वविकासं
2. लोकोक्तीनामवगमनम्
3. व्यक्तित्वविनाशम्
4. वृथानुसरणम्

35. 'सिंहदिलीपयोः संवादः' इति पाठ्यभागस्य रचयिता ।

1. भवभूतिः
2. भारविः
3. कालिदासः
4. माघः

36. ‘‘अष्टावक्रः’’ इति पाठ्यभागः अस्मिन् वर्तते ।

1. महाभारते - आदिपर्वणि
2. महाभारते - सभापर्वणि
3. महाभारते - विराटपर्वणि
4. महाभारते - वनपर्वणि

37. चलद्वाणी इति पाठ्यभागः अस्यां प्रक्रियायाम् अन्तर्भवति ।

1. शतकम्
2. दण्डकम्
3. गीतम्
4. रूपकम्

38. ‘शुभतरङ्गिणीं गङ्गां धर्तुमहं संसिद्धोऽस्मि इति कः अवदत् ।

1. ब्रह्मा
2. विष्णुः
3. नारदः
4. परमशिवः

39. ‘‘वसुधैवकुटुम्बकभावनायाः वर्धनम्’ इत्युद्देश्येन कल्पितः पाठ्यभागः

1. सप्तविभक्तिश्लोकाः
2. नारायणगुरूः
3. प्रतिमाराधनम्
4. आवेदनम्

40. ''शिष्टाचारान् साधुविचारान् वृद्धिकरान् आकलयामि''
इति अस्मिन् गीते वर्तते ।

1. कन्दुकेन खेलनम्
2. चटक-चटक रे चटक
3. अहं प्रभाते उत्तिष्टामि
4. सादरं समीयताम्

41. 'तनूजा' इति पदस्य समानार्थकं पदम् एतत् भवति ।

1. स्नुषा
2. अनुजा
3. पुत्रिका
4. माता

42. वायुः <u>मन्दं</u> वाति । रेखाङ्कितस्य पदस्य विरुद्धार्थकं पदं चिन्वन्तु ।

1. शीघ्रं
2. दूरं
3. शुभ्रं
4. शून्यं

43. पञ्चबाणस्तु <u>मन्मथः</u> । रेखाङ्कितस्य पदस्य व्युत्पत्यर्थकं
पदं चिन्वन्तु।

1. मथनं करोतीति
2. मरणं प्रापयतीति
3. मनांसि मथ्नातीति
4. मनः बोधयतीति

44. भक्ताः देवालयं गच्छन्ति । एतत् वाक्यं कर्मणि प्रयोगे एवं भवति ।

1. भक्तैः देवालयं गच्छन्ति ।
2. भक्तैः देवालयं गन्तुमिच्छन्ति ।
3. भक्तैः देवालयं प्राप्नुवन्ति ।
4. भक्तैः देवालयः गम्यते ।

45. मात्रा शिशुः <u>पालनीयः</u> । रेखाङ्कितेे पदे प्रत्ययः ।

1. तव्यत्
2. अनीयर्
3. ङीष्
4. ल्यप्

46. शिवः - (गौरीशब्दस्य चतुर्थी - एकवचनम्) पुस्तकम् अदात् ।

१. गौर्याम्
२. गौरीम्
३. गौर्यै
४. गौर्याः

47. <u>वनात्</u> जन्तवः पलायन्ते । रेखाङ्कितपदस्य विभक्तिः ।

1. द्वितीया
2. तृतीया
3. चतुर्थी
4. पञ्चमी

48. गतमासे यूयं कार्याणि - (कृञ्-करणे) शुद्धं क्रियापदं चिन्वन्तु ।

1. कुरूथ
2. करिष्यथ
3. अकुरुत
4. कुर्वन्तु

49. ''वने चरामो वसु चाहरामो नदींस्तरामो न भयं स्मरामः''
अत्र वाक्ये एतानि क्रियापदानि सन्ति ।

1. वने, वसु, नदीः, भयं
2. चरामः, आहरामः, तरामः, स्मरामः
3. नेचरामः, चाहरामः, स्तरामः, स्मरामः
4. वने, चरामः, वसु, आहरामः

50. ज - त - ज - गुरुद्वयश्च इति गणाः क्रमेण कस्मिन्
छन्दःवृत्ते भवन्ति।

1. वसन्ततिलका
2. उपेन्द्रवज्रा
3. इन्द्रवज्रा
4. शिखरिणी

51. 'शङ्खनादैः इत्यस्य विग्रहवाक्यम् एवं भवति ।

1. शङ्खेण नादैः
2. शङ्खात् नादैः
3. शङ्खानां नादैः
4. शङ्खं नादैः

52. गेहे गेहे जङ्गमाहेमवल्ली वल्ल्यां वल्ल्यां पार्वणश्चान्द्रबिम्बः
बिम्बे बिम्बे कोकिलानां विरावः रावे रावे जायते पञ्चबाणः
अस्मिन् श्लोके अयमलङ्कारः अस्ति ।

1. लाटानुप्रासः
2. वृत्त्यनुप्रासः
3. यमकम्
4. मुक्तपदग्रस्ता

53. ''मधुलिडस्ति - मधुलिट् + अस्ति - अत्र सन्धिनाम

1. अनुनासिकसन्धिः
2. जश्त्वसन्धिः
3. श्चुत्वसन्धिः
4. पूर्वरूपसन्धिः

54. The purity or otherwise of gold can be tested only when it is put through the fire. इति आङ्गलभाषा वाक्यस्य समुचितं संस्कृतभाषानुवादवाक्यं चिन्वन्तु ।

1. सुवर्णस्य शुद्धत्वं निकषया ज्ञातुं शक्यते ।
2. यथा चतुर्भिः कनकं परीक्ष्यते निघर्षणच्छेदनतापताडनैः ।
3. सर्वे गुणाः काञ्चनमाश्रयन्ति ।
4. हेम्नः संलक्ष्यते ह्यग्नौ विशुद्धिः श्यामिकापि वा ।

55. उच्चारणशिक्षणस्य विधयः एते भवन्ति ।

1. अनुकरणविधिः - वाक्यशिक्षणविधिः - आवृत्तिविधिः - पूर्णताविधिः
2. मनोवैज्ञानिकविधिः - अवरोधविधिः - पूर्णताविधिः - आवृत्तिविधिः
3. अनुकरणविधिः - आवृत्तिविधिः - अवरोधविधिः - पूर्णताविधिः
4. आवृत्तिविधिः - प्रत्यावृत्तिविधिः - विशेषविधिः - सामान्यविधिः

56. सुलेखस्य अभ्यासाय निम्नोक्ताः त्रयः विधयः उपयुज्यन्ते ।

1. अनुलेखः - अवसरलेखः - मुद्रणालेखश्च
2. अनुलेखः - प्रतिलेखः - श्रुतलेखश्च
3. अनुलेखः - विलेखः - श्रमलेखश्च
4. अनुलेखः - अधोलेखः - ऊर्ध्वलेखश्च

57. एते विचारोद्बोधकप्रश्नाः भवन्ति ।

1. विचारेण प्रयुक्ताः प्रश्नाः
2. केवलप्रश्नाः
3. स्मरणाय उपयुक्ताः प्रश्नाः
4. चिन्तनाशक्तिमुद्बोधयितुं प्रयुक्ताः प्रश्नाः

58. शलाकापरीक्षा नाम -

1. मौखिकपरीक्षा
2. लेखनपरीक्षा
3. अन्तर्जालपरीक्षा
4. अनामिकपरीक्षा

59. पाठ्यविषयस्य बोधने प्रतिकृतीनां प्रयोगः एवं भवति ।

1. सामान्यतया भवति ।
2. प्रभावोत्पादको भवति ।
3. उपयोगकरः न भवति ।
4. विचारकारकः भवति ।

60. 'सूत्रप्रणाली सिद्धान्तप्रणाली' इति द्वयम् अस्मिन् शिक्षणे उपयोगं कुर्वन्ति ।

1. साहित्यशिक्षणे
2. अनुवादशिक्षणे
3. व्याकरणशिक्षणे
4. गद्यशिक्षणे

English – Paper- III – Set – 1

61. A person who can do anything for money is called;

 1. misogynist
 2. fatalist
 3. teetotaler
 4. mercenary

62. In a <u>developed</u> country, the <u>development</u> is balanced.

 The above underlined words are;

 1. an adjective and a noun
 2. a verb and an adjective
 3. an adverb and a noun
 4. a noun and an adjective

63. My house stands ………… all the other houses in the street as it is big in size.

 Choose the correct compound prepositional phrase that fits the context.

 1. in front of
 2. apart from
 3. in addition to
 4. in accordance with

64. He had completed his project work, before he went to play.

The tenses of the underlined words are;

1. simple past and simple present
2. past continuous and simple present
3. past perfect and simple past
4. past continuous and simple present

65. He was particular about his handsomeness …… he was unmarried.

The correct linker in the sentence is;

1. because
2. but
3. which
4. or

66. If you want to know the meaning of the word, you could refer …… a dictionary.

The correct preposition in the context is;

1. in
2. on
3. to
4. of

67. I went to the air-port to say good bye to my sister,

Choose the correct phrasal verb that means the underlined words.

1. drop off
2. see off
3. set on
4. dash off

68. My brother plays ……. guitar well.

The correct article in the blank is:

1. the
2. an
3. a
4. no article is needed

69. He is preparing ………. for his exams.

The correct form of the word in the context is;

1. serious
2. seriousness
3. seriouses
4. seriously

70. The Chief Minister might visit the village today.

The underlined modal auxiliary stands for;

1. compulsion
2. possibility
3. obligation
4. order

71. He does not like coffee.
He does not like tea.
The above sentences can be combined by using;

1. so
2. but
3. either - or
4. neither … nor

72. Soon after the examinations …. over, Mom …. Preparations for the trip.

The correct verbs that suits in the above sentence are;

1. are, making
2. is, make
3. were, made
4. is, makes

73. Read the following sentences carefully.

a. She was able to convey a wide range of feelings through her expressive eyes.
b. captivates every one
c. her mischievous look
d. Savitri captured the audience with her charm and magnificent acting.

The correct sequence of the sentences is:

1. b c d a
2. d a c b
3. b c a d
4. d a b c

74. He said, "what have you been doing here for the last ten days".

The correct reported speech for the above direct speech is

1. He asked that what I had been doing there for the last ten days.
2. He asked me what I had been doing there for the last ten days.
3. He asked me if I had been doing there for the last ten days.
4. He told me that I had been doing there for the last ten days.

75. The correct sentence among the four is

1. The tiger felt sharp kick on his side.
2. The tiger terrified and it runs through the dark forest.
3. He asked his wife for some palm-wine.
4. When I catch him, I would give him a good beating.

76. Many Countries are thinking of abolishing capital punishment.

The underlined idiom 'Capital punishment' means

1. Total punishment
2. Punishment in the capital
3. Death sentence
4. Stop giving capital

77. The correct simple sentence for the complex sentence

If you neglect your studies, you will be in deep trouble is

1. Neglect your studies and you will be in deep trouble.
2. Unless you neglect your studies, you will not be in deep trouble.
3. In the event of neglecting your studies, you will be in deep trouble.
4. You must neglect your studies or else you will not be in deep trouble.

78. I have had tea.

The correct question tag for the above statement is

1. had I ?
2. hadn't I
3. haven't I ?
4. have I ?

79. The proper subscription for an editor of a newspaper is

1. Yours sincerely,
2. Yours obediently,
3. Yours lovingly,
4. Yours truly

80. The conjunction which is used in a compound sentence is;

1. if
2. so that
3. that
4. so

81. The correct complex sentence for the simple sentence

'He is too young to learn French.' is

1. He is very young so he cannot learn French.
2. He is so young but he cannot learn French.
3. He is so young that he cannot learn French.
4. He is so young that he could not learn French.

Read the passage given below carefully and choose the correct answers to the questions [82-84] that follow.

The Country now needs a new equilibrium, a new spirit of national reconciliation, that can be brought about only by moving forward to the new frontiers of true equality, fuller opportunities and greater compassion for the weaker sections of its people. Our goal is total freedom for the people that can fully reflect the urges and aspirations for better life. We cannot remain content by merely revealing our past even under conditions of complete freedom without a matching concept of the present and the future.

82. The word used in the sense of 'a state of balance' is

1. spirit
2. reconciliation
3. compassion
4. equilibrium

83. The writer says that the weaker sections

1. should be awakened
2. need better opportunities and more sympathy
3. need true equality
4. need cultural awareness

84. We cannot remain satisfied with the past: we should think of

1. only the past
2. present and future
3. matching present with the past
4. going back to the past

85. At the primary level, learners can use this kind of Dictionary

1. an Advanced Dictionary
2. a Thesaurus
3. a Picture Dictionary
4. an Encyclopedia

86. Some words may be important only for a given piece of text or information. Such words may be classified as;

1. Active Vocabulary
2. Recognition Vocabulary
3. Adhoc Vocabulary
4. Receptive Vocabulary

87. The first method tried to teach English in India was

1. Bilingual method
2. Structural method
3. Grammar translation method
4. Situational method

88. One of the features of language mentioned below is wrong. Identify it.

1. Language is systematic
2. Language is arbitrary
3. Language is not extendable
4. Language transmits culture

89. Rising tone / intonation is not used in:

1. 'wh' questions
2. requests
3. greetings
4. commands

90. Listening to poetry, plays on the radio and stories comes under:

1. Listening to evaluate
2. Listening to communicate
3. Listening for enjoyment
4. Listening to solve problems

SANSKRIT Paper-III SET – I

91. ‘बुद्धचरितम्’ इति काव्यस्य कर्ता -

   1. कुमारदासः
   2. रत्नाकरः
   3. अश्वघोषः
   4. शिवस्वामी

92. राजतरङ्गिणी ग्रन्थ रचयिता

   1. बिल्हणः
   2. कल्हणः
   3. पद्मगुप्तः
   4. हेमचन्द्रः

93. काश्मीरदेशवासी सोमदेवपण्डितः …………. रचितवान्

   1. बृहत्कथामञ्जरीम्
   2. वेतालपञ्चविंशतिकाम्
   3. भारतमञ्जरीम्
   4. कथासरित्सागरम्

94. ‘सूर्यशतकम्’ इति प्रसिद्धस्तोत्रस्य रचयिता

1. बाणः
2. मयूरः
3. श्रीशङ्कराचार्यः
4. कुलशेखरः

95. साहित्यं नाम

1. काव्यानां समुदायः
2. सहितयोः शब्दार्थयोः भावः
3. अलङ्कारवैशिष्ट्यम्
4. सहितयोः शब्दयोः भावः

96. वेदशब्दस्य अर्थः भाष्यभूमिकायाम् एवमुक्तम्

1. अनिष्टप्राप्ति - इष्टपरिहारयोरलौकिकमुपायं यो वेदयति स वेदः
2. सर्वपरिहारयोरलौकिकमुपायं यो वेदयति स वेदः
3. साधारणोपायं यो वेदयति स वेदः
4. इष्टप्राप्ति - अनिष्टपरिहारयोरलौकिकमुपायं यो वेदयति स वेदः

97. ऋक् नाम

1. उच्यते अनेनेति
2. ऋच्यते स्तूयते यया सा
3. क्लृप्यते अनेनेति
4. ऋणद्धि इति

98. वेदपुरुषस्य मुखरूपेण स्मृतं वेदाङ्गम्

1. छन्दः
2. ज्योतिषम्
3. व्याकरणम्
4. शिक्षा

99. मार्कण्डेयपुराणे श्लोकानां संख्या

1. 9000
2. 12000
3. 24000
4. 10000

100. कथासाहित्ये प्राचीनतमः संग्रहः बृहत्कथा । अस्याः कर्ता

1. क्षेमेन्द्रः
2. गुणाढ्यः
3. बाणः
4. दण्डी

101. रससिद्धान्तप्रवर्तकेषु भुक्तिवादप्रवर्तकः

1. भट्टलोल्लटः
2. भट्टोद्भटः
3. भट्टनायकः
4. श्रीशङ्कुकः

102. वाक्यं रसात्मकं काव्यम् इति काव्यलक्षणम् अनेन प्रोक्तम्

1. मम्मटाचार्येण
2. विश्वनायेन
3. वामनेन
4. भामहेन

103. प्रथमे हि विद्वांसो .... इति कान् वदन्ति

1. वैयाकरणाः
2. नैय्यायिकाः
3. आलङ्कारिकाः
4. भाषाशास्त्रज्ञाः

104. उत्तररामचरिते अङ्गिरसः

1. श्रुङ्गाररसः
2. वीररसः
3. करुणरसः
4. हास्यरसः

105. हरस्तु किंचित् परिलुप्तधैर्यः (समान भावस्फोरकं पदं चिन्वन्तु)

1. अधिक धैर्ययुक्तः
2. सामान्य धैर्ययुक्तः
3. अपगत धैर्ययुक्तः
4. प्रामाणित धैर्ययुक्तः

106. यावत् स्थास्यन्ति गिरयः <u>सरितश्च</u> महीतले ।
रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकं पदं चिन्वन्तु

1. समुद्राः
2. नद्यः
3. पर्वताः
4. जनाः

107. अल्पोऽपि दहत्यग्नि <u>विष</u>मल्पं हिनस्ति च ।
रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकं पदं चिन्वन्तु

1. जलम्
2. कालुष्यम्
3. अमृतम्
4. क्षीरम्

108. य<u>दिहा</u>स्ति । रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकं पदं चिन्वन्तु ।

1. कुत्र
2. अत्र
3. सर्वत्र
4. अन्यत्र

109. मन्वन्तरं मनुर्देवाः । रेखाङ्कितस्य सन्धिनाम चिन्वन्तु ।

1. अयवायावादेशसन्धिः
2. गुणसन्धिः
3. यणादेशसन्धिः
4. अनुनासिकसन्धिः

110. 'कर्मण्येवाधिकारस्ते' अत्र सन्धयः क्रमेण एवं भवन्ति ।

1. सवर्णदीर्घ - विसर्ग - यणादेश - गुणसन्धयः भवन्ति
2. यणादेश - सवर्णदीर्घ - विसर्गसन्धयः भवन्ति
3. गुण - सवर्णदीर्घ - विसर्गसन्धयः भवन्ति
4. विसर्ग - सवर्णदीर्घ - वृद्धिसन्धयः भवन्ति

111. सुधापूर्णं चेतः कथमपि न तक्रं मृगयते ।
रेखाङ्कितस्य समुचितं विग्रहवाक्यं चिन्वन्तु

1. सुधायाः पूर्णम्
2. सुधा पूर्णं यस्मिन् तत्
3. सुधया पूर्णं
4. सुधां पूर्णं

112. <u>शैलाधिराजतनया</u> न ययौ न तस्थौ
रेखाङ्कितपदस्य समासनाम चिन्वन्तु

1. बहुव्रीहिसमासः
2. कर्मधारयसमासः
3. षष्ठीतत्पुरुषसमासः
4. रूपकसमासः

113. भ्रष्टं मया नूपुरमेक<u>मुर्व्याम्</u> ।
रेखाङ्कितपदस्य विभक्तिं चिन्वन्तु ।

1. तृतीया
2. पञ्चमी
3. षष्ठी
4. सप्तमी

114. भिषज्शब्दे 'भिषजः' इति रूपं कुत्र कुत्र भवति

1. प्रथमा - द्वितीया - चतुर्थी - षष्ठी विभक्तिषु
2. प्रथमा - द्वितीया - पञ्चमी - षष्ठी विभक्तिषु
3. प्रथमा - द्वितीया - पञ्चमी - सप्तमी विभक्तिषु
4. प्रथमा - तृतीया - पञ्चमी - षष्ठी विभक्तिषु

115. मिल-सङ्गमे इति धातोः भविष्यति लृट् प्रथमपुरुषैकवचनम्

1. मिलिष्यति
2. मेलिष्यति
3. मिलेत्
4. अमिलष्यति

116. शाम्येत् प्रत्यपकारेण नोपकारेण दुर्जनः ।
रेखाङ्कितपदं कस्मिन् लकारे अस्ति

1. लोट्
2. लुङ्
3. विधिलिङ्
4. आशीर्लिङ्

117. मालिनी वृत्ते एते गणाः भवन्ति ।

1. म स ज स त त ग
2. म भ न त त ग ग
3. न न म य य
4. य म न स भ ल ग

118. चतुर्षु पादेषु पञ्चमाक्षरं लघु षष्ठाक्षरं गुरुः अत्र भवति

1. वंशस्थम्
2. अनुष्टुप्
3. मन्दाक्रान्तम्
4. शिखरिणी

119. यत्र क्रमशः म - भ - न - त - त - ग - ग इति गणाः भवन्ति तत्र छन्दः

1. शार्दूलविक्रीडितम्
2. तोटकम्
3. मन्दाक्रान्ता
4. मालिनी

120. उपजाति छन्दः एतत् भवति

1. इन्द्रवज्रा - वंशस्थयोः सम्मेलनम्
2. उपेन्द्रवज्रा - शिखरिणी - एतयोः सम्मेलनम्
3. इन्द्रवज्रा - उपेन्द्रवज्रयोः सम्मेलनम्
4. स्वतन्त्रः छन्दः

121. ‘‘यद्धातुः सौम्यता सेयं पूर्णेन्दोरकलङ्कता’’ अत्र अलङ्कारः

1. व्यतिरेकः
2. अप्रस्तुतप्रशंसा
3. निदर्शना
4. प्रतिवस्तूपमा

122. वर्ण्यावर्ण्यानाम् यत्र धर्मैक्यं वदन्ति तत्र

1. दीपकम्
2. तुल्ययोगिता
3. अतिशयोक्तिः
4. विभावना

123. नायं सुधांशुः किं तर्हि व्योमगङ्गासरोरुहम् । अत्र अलङ्कारः कः

1. अपह्नवालङ्कारः
2. भ्रान्तिमदलङ्कारः
3. प्रतिवस्तूपमालङ्कारः
4. उत्प्रेक्षालङ्कारः

124. द्वयोः (उपमानोपमेययोः) पर्यायेण उपमानोपमेयत्वं वर्ण्यते चेत्

1. अनन्वयालङ्कारः
2. प्रतीपालङ्कारः
3. रूपकालङ्कारः
4. उपमेयोपमालङ्कारः

125. भासकृतिषु नाटकेषु रामायणकथाधारेण एते नाटके

1. दूतवाक्यम् - पञ्चरात्रम्

2. बालचरितम् - मध्यमव्यायोगम्

3. प्रतिमानाटकम् - अभिषेकनाटकम्

4. अविमारकम् - अभिषेकनाटकम्

126. एकः शब्दः सम्यक् ज्ञातः सुप्रयुक्तः स्वर्गे लोके च एवं भवति

1. शब्दज्ञानवान्

2. अर्थज्ञानवान्

3. सामान्यज्ञानवान्

4. कामधुक्

अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा 127, 128 प्रश्नानां समुचितानि समाधानानि चिन्वन्तु

मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः ।
यत् क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ।।

127. श्लोकोऽयमस्य महाकाव्यस्याविर्भावं प्रस्तौति

1. श्रीमद्रामायणस्य

2. श्रीमन्महाभारतस्य

3. श्रीमहाभागवतस्य

4. श्रीमहावीरचरितस्य

128. श्लोके क्रौञ्चद्वन्द्वम् इति पदं सूचयति

1. सीतारामौ
2. मण्डोदरीरावणौ
3. सीतामण्डोदर्यौ
4. रामरावणौ

अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा 129, 130 प्रश्नानां समुचितानि समाधानानि चिन्वन्तु

नवोऽर्थो जातिरग्राम्या श्लेषोऽक्लिष्टः स्फुटो रसः
विकटाक्षरबन्धश्च कृत्स्नमेकत्र दुर्लभम् ।।

129. अयं श्लोकः अस्य कवेः कवितावैशिष्ट्यं प्रस्तौति ।

1. दण्डिनः
2. श्रीहर्षस्य
3. बाणस्य
4. भवभूतेः

130. श्लोके उक्ताः गुणाः अस्मिन् काव्ये दृश्यन्ते

1. दशकुमारचरिते
2. कादम्बर्याम्
3. नैषधकाव्ये
4. उत्तररामचरिते

अधः दत्तं गद्यांशं पठित्वा 131, 132 प्रश्नानां समुचितानि समाधानानि चिन्वन्तु

संस्कृता परिष्कृता व्याकरणनियमपरिशुद्धा भाषा विज्ञाननिकषोपलपरीक्षिता च या भाषा सैव संस्कृतभाषा ।

131. संस्कृतभाषा परिष्कृता परिशुद्धा भाषा - अत्र कारणम्

1. संस्कृतभाषा अतिप्राचीना तस्मात्
2. संस्कृतभाषा देवभाषा तस्मात्
3. संस्कृतभाषा व्याकरणनियमैः परिशुद्धा परिष्कृता तस्मात्
4. संस्कृतभाषा सरलाभाषा तस्मात्

132. संस्कृतभाषा सर्वोत्कृष्टा इति अनेन वक्तुं शक्यते ।

1. संस्कृतभाषा पूजाकार्येषु उपयुज्यते
2. संस्कृतभाषां अल्पसंख्याकाः अधीयन्ते
3. संस्कृतभाषा सर्वत्र विधालयेषु बोध्यमाना नास्ति
4. संस्कृतभाषा विज्ञाननिकषोपलपरीक्षिता भाषा परिशुद्धा परिष्कृता च

अधः दत्तं गद्यांशं पठित्वा 133, 134 प्रश्नानां समुचितानि समाधानानि चिन्वन्तु

इयं हि लक्ष्मीः पारिजातपल्लवेभ्यो रागम्, इन्दुशकलात् एकान्तवक्रताम्, कालकूटान्मोहनशक्तिम्, मदिराया मदम्, उच्चैश्रवसश्चञ्चलताम् इत्येतानि गृहीत्वा सागरादुत्थिता ।

133. उपर्युक्तलक्ष्मीस्वभाववर्णनमस्मिन् काव्ये अस्ति ।

1. महावीरचरिते
2. कादम्बर्याम्
3. प्रतिमानाटके
4. दशकुमारचरिते

134. लक्ष्मीः रागम्, मोहनशक्तिं च कस्मात् कस्मात् गृहीतवती

1. पारिजातपल्लवेभ्यः - कालकूटात्
2. पारिजातपल्लवेभ्यः - इन्दुशकलात्
3. पारिजातपल्लवेभ्यः - उच्चैश्रवसः
4. पारिजातपल्लवेभ्यः - मदिरायाः

135. वामनमतानुसारेण रीतिः नाम

1. गुणग्राहिता दोषसहिता पदरचना
2. गुणसहिता अलङ्कारयुक्ता पदरचना
3. गुणसहिता विशिष्टा पदरचना
4. केवल पदरचना

136. ध्वन्यालोकाभिमतं ध्वनिलक्षणम्

1. यत्र शब्दार्थौ स्वार्थं बोधयतः तत्र
2. यत्र शब्दार्थौ स्वार्थमन्यार्थे च बोधयतः तत्र
3. यत्र शब्दार्थौ लक्षणया अन्यार्थं बोधयतः तत्र
4. यत्र शब्दार्थौ स्वार्थमप्रधानीकृत्य चमत्कार पूर्वकं व्यङ्ग्यार्थ मभिव्यञ्जयतः तत्र

137. Let our object be, our country, our whole country and nothing but our country. इति आङ्गलभाषा वाक्यस्य समुचितं संस्कृतभाषानुवादवाक्यं चिन्वन्तु ।

1. अस्माकं जीवनोद्देश्यं राष्ट्रमेव समग्रं राष्ट्रं न किञ्चित् अन्यत्
2. अस्माकं जीवनोद्देश्यम् अस्माकं परिसरप्रान्तमेव न तु समग्रं राष्ट्रम्
3. अस्माकं जीवनोद्देश्यमस्माकं कुटुम्ब एव न तु अन्यत्
4. अस्माकं जीवनोद्देश्यं अस्माकं जनपदमेव न किञ्चित् अन्यत्

138. Democracy is a government, in which everyone has a share. इति आङ्गलभाषा वाक्यस्य समुचितं संस्कृतभाषानुवादवाक्यं चिन्वन्तु।

1. प्रजातन्त्रं जनतन्त्रं वा कथ्यते यत्र अधिकारिणामेव लोकस्य शासने भागो भवति ।
2. प्रजातन्त्रं जनतन्त्रं वा कथ्यते यत्र शासननिर्माणे महिलानां सर्वासां च भागो भवति ।
3. प्रजातन्त्रं जनतन्त्रं वा कथ्यते यत्र सर्वस्यापि लोकस्य शासने भागो भवति ।
4. प्रजातन्त्रं जनतन्त्रं वा कथ्यते यत्र मन्त्रिणामेव शासने भागो भवति ।

139. आस्तिकदर्शनेषु एतत् नान्तर्भवति ।

1. न्यायदर्शनम्
2. वैशेषिकदर्शनम्
3. बौद्धदर्शनम्
4. उत्तरमीमांसा

140. एतत् त्रयं प्रस्थानत्रयमिति वदन्ति ।

1. उपनिषदः - संहिता - ब्रह्मसूत्रम्
2. उपनिषदः - ब्रह्मसूत्रम् - श्रीमद्भगवद्गीता
3. उपनिषदः - ब्रह्मसूत्रम् - महाभारतम्
4. उपनिषदः - ब्रह्मसूत्रम् - आरण्यकानि

141. पाठशालापद्धत्यनुसारं संस्कृतशिक्षणस्य प्रारम्भिकस्तरे एतत् भवेत् ।

1. सरलसंस्कृतेन भाषणस्य क्षमता ।
2. अलङ्काराणां वृत्तानां च ज्ञानम् ।
3. संस्कृतेन गद्यपद्यरचनायां क्षमता ।
4. शास्त्रार्थकरणे क्षमता ।

142. वर्णनात्मकनिबन्धानां बोधनात्परं भावात्मकनिबन्धाः बोधनीयाः । एतत् कस्मिन् शिक्षणासूत्रे अन्तर्भवति ।

1. सरलात् कठिनं प्रति
2. ज्ञातादज्ञातं प्रति
3. स्थूलात् सूक्ष्मं प्रति
4. पूर्णादंशं प्रति

143. भाषायाः शिक्षा अस्मिन् विषये सहायिका भवति ।

1. मानसिकदृढत्वे
2. व्यक्तित्वविकासे
3. दुर्वृत्तिवारणे
4. शारीरिकदृढत्वे

144. 'कठिनानां वर्णानामुच्चारणस्य, वाचनस्य च अभ्यासः अस्मिन् अन्तर्भवति ।

1. रुचेः सिद्धान्ते
2. अभ्यासस्य सिद्धान्ते
3. सक्रियतायाः सिद्धान्ते
4. अनुपातस्य सिद्धान्ते

145. ''शास्त्रणामध्यापनसमये निर्वचनैः नियमैः सिद्धान्तैश्चतेषां विचाराणां स्पष्टप्रतिपत्तिः सम्पादनीया'' एतत् अस्मिन् शिक्षणसूत्रे भवति ।

1. विश्लेषणात् संश्लेषणं प्रति
2. सामान्यात् विशेषं प्रति
3. अनिश्चितात् निश्चितं प्रति
4. विशेषात् सामान्यं प्रति

146. विद्यालयस्य उन्नत्यर्थं, छात्राणां सर्वाङ्गीणविकासाय समये समये एष समावेशः विद्यालये परिकल्पनीयः

1. उपाध्याय अधिकारिजन समावेशः
2. उपाध्यायसमावेशः
3. विद्यार्थिसमावेशः
4. उपाध्याय - पितृसमावेशः

147. मूल्याङ्कनेन कार्यप्रणाल्यां ज्ञातुं शक्यन्ते ।

1. समाजप्रभावान्
2. गुणदोषान्
3. पाठ्यांशान्
4. अभिभावकानां सूचनानि

148. विद्यालयस्य केन्द्रबिन्दुः एषः भवितुमर्हति

1. उपाध्यायः
2. प्रधानोपाध्यायः
3. छात्राः
4. समाजः

149. विद्यालयस्य सम्पूर्णकार्यक्रमस्य एका व्यावहारिकी योजना अपेक्ष्यते । सा

1. पाठ्योजना
2. वार्षिकप्रणाली
3. समयसारिणी
4. उपस्थितिपट्टिका

150. ''बालकेषु क्रीडया अनुशासनसम्पादनं दण्डनापेक्षया वरम्'' इति वदति -

1. प्लाटो महाशयः
2. सीले महाशयः
3. रूसो महाशयः
4. टि.पि.नन् महाशयः